

Moderne Anticonceptie

Recente ontwikkelingen, uitdagingen en innovaties

18 januari 2024, FIGI Zeist

Programma

Dagvoorzitter: Bas Veersema, hoogleraar Benigne Gynaecologie, UMC Utrecht

09.00 uur Registratie en ontvangst met koffie en thee

09.30 uur Introductie door de dagvoorzitter

09.40 uur **Nieuwe feiten en oude fabels over intra uteriene devices** • *Patty van der Heijden, gynaecoloog, Anna Ziekenhuis*

10.10 uur **Definitieve anticonceptie: waar staan we nu?** • *Bas Veersema, hoogleraar Benigne Gynaecologie, UMC Utrecht*

In de moderne tijd hebben we opmerkelijke vooruitgang gezien in sterilisatietechnieken, met name op het gebied van laparoscopische en hysteroscopische benaderingen. Helaas zijn veel hysteroscopische methoden van de markt gehaald. Een belangrijke ontwikkeling is dat volgens richtlijnen leeftijd niet langer als een strikte contra-indicatie wordt beschouwd. Desondanks blijven veel gynaecologen terughoudend om vrouwen jonger dan 30 jaar te steriliseren. Naast anticonceptieve voordelen lijkt laparoscopische sterilisatie door tubectomie zelfs de kans op ovariumcarcinoom te verminderen. Dit brengt de noodzaak van heroverweging en discussie rond sterilisatieprocedures, criteria en ethische overwegingen naar voren, en het roept vragen op over de toekomst van sterilisatie als medische praktijk.

10.40 uur **De pil en de psyche: wat zegt de wetenschap?** • *Lotte Gerritsen, Universitair docent/Ass. Professor Klinische psychologie, Universiteit Utrecht*

Lang was er vooral aandacht voor de fysieke klachten, de veiligheid en -betrouwbaarheid van de pil. Nu vrouwen zich meer uitspreken over psychische bijwerkingen, is ook daar oog voor gekomen. Deze presentatie zal zich focussen op de bestaande literatuur rondom en klinische relevantie van stemmingsproblemen en pilgebruik, het belang van studies vanuit de neurowetenschappen en biopsychologie op dit onderwerp, en de resultaten van ons onderzoek aan de UU over emotieregulatie en hormonale anticonceptie.

11.10 uur Koffie/theepauze

11.40 uur **State of the art: anticonceptiegebruik, zoekgedrag en voorkeuren van jonge vrouwen. Wat zijn de uitdagingen anno 2024** • *Ineke van der Vlugt, programma-manager anticonceptie en abortus, Rutgers*

Op basis van representatief wetenschappelijk onderzoek (o.a. de monitor seksuele gezondheid en de leefstijl enquête) worden de meest recente cijfers gedeeld over

anticonceptiegebruik onder vrouwen in de reproductieve leeftijd. We kijken naar het gebruik, redenen van niet-gebruik en eventuele trends. Ook wordt stilgestaan bij het zoekgedrag van jonge vrouwen, voor hen relevante vragen, zorgen en voorkeuren. En er wordt informatie gedeeld over het onderzoek naar ervaringen van jonge vrouwen met het eerste anticonceptieconsult bij de huisarts en de mate van tevredenheid. Daarnaast kijken we welke informatie over anticonceptie wordt gedeeld op social media en de uitkomsten van een onderzoek over de meest gekeken filmpjes over anticonceptie op TikTok. Wat betekent dit alles voor de huidige zorgpraktijk en hoe sluiten we beter aan bij de wensen en vragen van een nieuwe generatie jonge vrouwen.

12.10 uur **Perceptie over Anticonceptie – Lowlands Science 2023** • *Clair Enthoven, postdoctoraal onderzoeker Kinder- en jeugd psychiatrie en psychologie, Erasmus MC*
Veel mensen gebruiken anticonceptie als zij seks hebben, maar lang niet iedereen is er tevreden over en er wordt weinig over gepraat. Tijdens het muziekfestival Lowlands werd op een ludieke manier het gebruik, tevredenheid en ervaringen met anticonceptie onderzocht. Ruim 1000 festivalbezoekers hebben meegedaan, de eerste resultaten van dit creatieve project worden gepresenteerd.

12.40 uur **Lunchpauze**

13.40 uur **Voorbehoeden Online... anticonceptie & influencers** • *Jacqueline Kleijer, (Opvoedings)deskundige in (online) wensen & grenzen, Dig It For You*
Er is veel te doen over de invloed die influencers kunnen hebben betreffende het gebruik van anticonceptie. Het advies dat gegeven wordt, heeft uiteraard invloed op een (ongewenste) zwangerschap. Maar hoe kan het dat adviezen van influencers eerder gevolgd worden dan wat ouders en/of gerenommeerde instituties zeggen? Wat zeggen die influencers eigenlijk precies? Hoe werkt die beïnvloeding online? En wat kunnen professionals daarmee in de praktijk?

14.15 uur **Natural Family Planning – het eerlijke verhaal** • *Angelique Goverde, gynaecoloog, UMC Utrecht*
In het afgelopen jaar werd de noodklok geluid over de toename van natuurlijke methoden van anticonceptie, en de daaraan gekoppelde toename van de vraag naar abortus in abortusklinieken. Door Influencers op social media blijkt natuurlijke anticonceptie helemaal 'in' te zijn. Is dat terecht? Welke methoden zijn er, wat is de toepasbaarheid en hoe betrouwbaar zijn ze? Aan de orde komen, na bespreking van de biologische fenomenen van de natuurlijke cyclus, de kalender-methode, de Billings-methode, de temperatuurmethode. Daarnaast is ook aandacht voor de cyclus trackers en apps. Waar moeten vrouwen rekening mee houden als zij besluiten natuurlijke anticonceptie te gaan gebruiken?

14.50 uur **Koffie/theepauze**

15.20 uur **Counseling in de huisartspraktijk: shared decision making en innovatie** • *Peter Leusink, huisarts/seksuoloog NVVS*
Huisartsen dragen, dmv de NHG-Standaard Anticonceptie, er al decennia mede aan bij dat de abortusratio in Nederland een van de laagste is in de wereld. Toch blijkt recent dat vrouwen niet altijd tevreden zijn over de wijze van consultvoering door de huisarts. Met name wordt een gemis aan *shared decision making* ervaren waarbij

naast de inbreng van de arts ook rekening wordt gehouden met aspecten die de vrouw belangrijk vindt. Verbetering van de consultvoering kan mogelijk helpend zijn om te voorkomen dat vrouwen zich van de huisarts afwenden. Tegelijkertijd kan de vraag gesteld worden of een vrouw in de manier hoe ze haar reproductie wil regelen niet minder afhankelijk zou kunnen worden van een arts. Is het middel mifepriston mogelijk een betrouwbare en veilige *gamechanger* waarmee de vrouw haar recht op reproductieve zelfbeschikking terug kan krijgen? Een overzicht van de mogelijkheden wordt gegeven.

15.55 uur

Blik op de toekomst: anticonceptie en sustainability • *Wouter Hehenkamp, gynaecoloog, Amsterdam UMC*

Vanwege de hoge prevalentie van anticonceptiegebruik en het feit dat de meeste anticonceptiemethoden worden voorgeschreven (of uitgevoerd) door medische professionals, zou het begrijpen van de milieueffecten van verschillende anticonceptiemethoden en het handelen in de richting van milieuvriendelijke methoden een grote impact kunnen hebben op de duurzaamheid binnen de gezondheidszorg. Wat we weten over duurzaamheid van anticonceptiemethoden en hoe kunnen we deze kennis gebruiken om anticonceptie duurzamer te maken. Hoe betrekken we de patiënt?

16.30 uur

[Conclusies en afsluiting](#)